48ste jaar. — N° 118. Dinsdag 1sten October 1901.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **grote Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

ABONNEMENT

Driemaal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 1den OCTOBER 1901.

De ouderdomspensioenen.

Op het Congres van maatschappelijke werken, dat over eenige dagen in 't St-Jozefscollege te Hasselt gehouden werd, heeft ridder de Corswarem, volksvertegenwoordiger, het goede nieuws aangekondigd dat de pensioenen van 65 fr. binnen veertien dagen, ten laatste binnen 3 weken hier in Limburg zullen uitbetaald worden. 't Is de afgevaardigde van het Staatsbestuur, M. Verhees, op het congres aanwezig, die hiervan de stelligste verzekering heeft gegeven.

Het goede nieuws zal met vreugde vernomen worden in onze provincie, waar ongeveer 7500 personen de weldaden zullen genieten der pensioenwet, door de katholieke regering gemaakt, en dit jaar reeds rond een half millioen uit de Staatskas zullen trekken.

NIEUWS
uit de stad en de provincie.

HOESSELT. — Een leiendekker, Arnold Rosius van Ruckelingen p/d., was dezer dagen bezig met 't herleggen van een dak te Hoesselt, toen hij door eene duineling werd overvallen en naar beneden stortte. De werkman was erg gekneusd op het lichaam en klaagt van inwendige pijnen. Hij is getrouwd en vader van verscheidene kinderen.

BREE. — Landloopers doorkruisen thans onze streek. Niet minder dan 8 mannen, die een verdacht voorkomen hadden zijn verleden week door de gendarmen aangehouden en na onderzoek, aaneengekoppeld, naar de gevangenis van Tongeren overgebracht. Volgens men vernemt zijn het jonge Duitschers, die uit hun land gaan loopen, om aan het soldatenleven te ontsnappen.

—o— Een braven werkman, Fr. Bouts genaamd, heeft zich met het groot bijl dat de lattensagers gebruiken, per ongeluk, zijn voet bijna doorgehoven.

BECKHEIM. — Binnen kort zullen we de Staatsweldadigheidsschool alhier prachtig verlicht zien, door het systeem « Bec Auer. »

Er is thans reeds proefneming gedaan met eene lamp. Zij geeft een allieraangenaamst en schitterend heerlijk licht, dat merkelijk gelijkt op electrisch licht.

Hier dient gezegd te worden in 't voorbijgaan, dat het wenschelijk ware, zulk stelsel — derhalve weinig kostelijk te zien aannemen om de straten te verlichten.

ASCH. — Verl. vrijdag, stapten hier een 12tal Duitschers van den trein, die namens eene vreemde maatschappij hier ook opzoekingen komen doen naar steenkolen, zoodat er nu in deze gemeente drie societeiten zullen zijn die zich hiermede bezig houden.

Heertig wegens gereedschappen, voor deze laatste maatschappij bestemd, zijn reeds uit Duitschland te Lanaaken aangekomen.

MAESEYCK. — Verleden zondag en maandag hebben wederom twee benden Zigeuners getracht om hier over de brug te komen. Den eersten dag was het een troep van 7 personen, welke dadelijk door de gendarmen teruggedreven werden, doch de bende welke zich des anderen daags aanbood telde minstens 25 à 30 personen. De gendarmen waren wederom dadelijk ter plaatse om die kerels naar het hollandsch grondgebied terug te drijven doch op bevel van een der wijven van den troep, boden zij verzet aan en weigerden stellig aan het verzoek der politie te voldoen.

De gendarmen hielden hen middelerwijl in bedwang en riepen nog eenige hunner wapenmakkers ter hulp, zoodat de landloopers eindelijk verplicht waren terug te trekken ; een dezer kerels die op een muilezel zat, sloeg met een stok naar de paarden der gendarmen, doch hij ontving van een der gendarmen zulken opneuker op den arm dat hij genoodzaakt was zijne brutaliteit te staken.

Het is onbegrijpelijk dat het hollandsch gouvernement zoovel van die rondzwerters heeft laten binnendringen.

HOUPPERTINGEN. — Brand in de suikerfabriek. — Zaterdag morgend is er brand uitgeborsten in de suikerfabriek en alcoolstokerij, toebehoorende aan den heer Sklin, rue Hors-Château te Luik.

Het zijn alleen de afhankelijke gebouwen — en niet de fabriek zelve — welke aangetast zijn geworden.

Op tamelijk korten tijd, dank aan den heer bestuurder J. Floris en zijn werkvolk, is men het vuur meester geworden.

De schade is niettemin aanzienlijk.

DE GOUVERNEUR der provincie Limburg, brengt ter kennis van het publiek dat de Commissie belast met het onderzoek der personen die het beroep van landmeter verlangen uit te oefenen, in haren uittijd der lopende maand September, het bekwaamheidscertificaat afgeleverd heeft aan de hierna aangeduide personen :

1° Bitten, Matheus-Josef, wonende te Beverst ;
2° Stommen, Gerardus-Maria-Josef-Victor, wonende te Bassell.

BINNENLAND.

Men meldt uit Verviers :

De staking in de wolkammerij Simonis is geëindigd, hoewel de patroon geweigerd heeft, den voorzitter van het stakers syndicaat en zijne vrouw terug in dienst te nemen. Deze twee vallen dus ten laste van het syndicaat.

— Werkstakingen in het Luiksche. — Eene vergadering met zekeren ophef aangekondigd, maar waarvan de uitslagen nog geheim moesten blijven, heeft toch tot de algemeene werkstaking in heel de provincie besloten.

De beraadslaging duurde meer dan drie uren.

De afgeveerdigden waren omtrent 60 in getal. Aan het gerucht, dat men buiten de zaal hooren kon, was de beraadslaging zeer hevig. Men hoorde gedutig de bel van den voorzitter, zegt een correspondent, men hoorde grove vloeken en het gerucht van eenen hevigen twist.

Ten 10 1/2 ure kwam een bestendig afgevaardigde den correspondent vertellen, *dat de algemeene werkstaking met eenparige stemmen aangenomen was.*

Behalve de afgevaardigden der mijnwerkers, waren daar aanwezig, de volksvertegenwoordigers Troclet en Smeets, de schepenen Henault en Ruffin, de gemeenteraadsleden Monnon en eindelijk M. Mordange, lid van de bestendige deputatie.

***

Dank aan de roode opstokers hebben de groote kinderen van Walen weer eens houweel en breekijzer in den hoek geworpen, om gedurende eenige weken met vrouw en kinderen vrijwillig armoede te lijden.

In 1899 gingen er in 't Luiksche door dezelfde opstokerijen 217.537 dagloonen verloren, hebkende eene gezamentlijke waarde fr. 766,616.46.

Het is niet zonder belang, in welke verhouding de arbeidersloonen in de laatste acht jaren klommen in de streek, waar de arbeiders nu weer staken.

Ziehier de gemiddelde dagloonen in de jaren :

	Per dag	Per jaar
1893	fr. 3.24	fr. 952
1894	» 3.26	» 980
1895	» 3.25	» 1006
1896	» 3.73	» 1014
1897	» 3.52	» 1072
1898	» 3.60	» 1110
1899	» 3.88	» 1167
1900	» 4.30	» 1370

— Afschuwelijk feit. — 14-jarige giftmengster. — Een 60-jarige gewezen werkman, zekere Danieux, woonde met zijne 14jarige dochter in de *rue Pige du Croly*, te Charleroi.

Het kind deed de keuken.

Zaterdag had de kleine, Louise genaamd, eene hoeveelheid Parijs-groen in de soep gedaan. Eene welke binnen kwam, merkte de zonderlinge kleur op en maakte hierover eene opmerking.

Het meisje goot de soep uit en verzocht de vrouw aan niemand iets te zeggen. Doch toen de vrouw weg was maakte zij nieuwe soep en deed er andermaal van hetzelfde mengsel in.

En tegen dat haar vader moest thuis komen, die niet al te scherp siet, hing zij nog een doek voor het venster, opdat de man zeker de vreemde kleur van de soep niet zou merken.

Terwijl hij at, ging zij bij de buurvrouw, om hem niet te zien eten.

Een paar uren later kreeg de vader hevige buikpijn. Een geneesheer werd geroepen en hij genas, zonder te vermoeden dat hij het slachtoffer van eenen moordaanslag was geweest.

Maar middelerwijl had de buurvrouw aan eene andere verteld wat zij gezien had, de vader vernam ook wat er gebeurd was en zonder aarzelen ging hij het aan de policie verhalen.

Uit de wederzijdsche verklaringen, bleek nu dat de dochter zich had willen wreken op haren vader welke haar verdacht, eene somvan 35 fr., die hij vermiste, gestolen te hebben.

Zij is niet aangehouden, maar onder bewaking harer getrouwde zuster gesteld.

— EEN KASTEEL IN BRAND. — (*Nadere bijzonderheden.*) — De ramp, die het kasteel van Neygbem vernielde, herinnert eeniger mate aan den brand, die het kasteel van prins de Ligne in puin legde.

Vrijdag, tegen den middag brandden de puinen nog en eene spuit moest ter plaatse blijven, om de herhaaldelijk uitslaande vlammen te dooven.

Eene schilderijengallerij van aanzienlijke waarde is — een enkel stuk uitgezonderd — geheel vernield. De verliezen aan kunstwerken, muurschilderingen, oudheden, juweelen enz., bedragen verscheidene honderd duizenden.

De groote trap geheel in gebeeldhouwden eik, was 18,000 fr weerd.

't Kasteel had zelf eene historische waarde. Het dagteekende van 699. Het juweel, dat men verloren waande, is met eenige andere geredde voorwerpen, in de pastorij terug gevonden.

De droefheid van baron en baronnes de Montblanc, die een deel van hun leven hadden gewijd aan de herstelling van het oude domein is groot. Men rekene daarbij dat de verzekering gansch onvoldoende was en men zal kunnen oordeelen over het geleden verlies.

Men houdt zich overtuigd dat de brand aan misdaad te wijten is. Het parket van Oudenaarde schijnt een spoor gevonden te hebben.

***

Volgens andere inlichtingen dagteekend het kasteel van de XIIe eeuw.

Het had door zijne inrichting en verdediging, wijl het van eene dubbele gracht omringd was, eene zekere krijgskundige weerde, daar het dal van Meerbeek en de groote baan van Ninove naar Hal beheerschte.

Het bevatte, 2 m. 20 onder den grond, eene gevangenis voor ter doodveroordeelden.

De kapel bevatte schoone relekwiekassen en eene koppij op hout van eene schilderij uit de XVe eeuw.

Gedurende de beeldstormerij werden er de relikwieën van Sinte Berlinde verborgen.

In 1825 ging het als eigendom over aan de familie der barons van Ingelmunster ; maar het bleef onbewoond, den tijd en de vernieling ten prooi, tot het in handen van baron de Montblanc kwam, die van de heropbouwing en herstelling zijnen levensdroom gemaakt had.

Er blijft thans niets meer van den droom over dan..... de herinnering.

De keukenmeid die aangehouden was, is, nadat zij hare afwezigheid had kunnen uitleggen, weer los gelaten.

— Werkmanspensioenen. — Het ministerie van arbeid heeft het 99,000ste mandaat van den eersten semester der werkmanspensioenen uitgegeven.

En het werk is niet afgelooper..

Men schat dat er in 't geheel 160 a 170 duizend pensioenen zullen toegekend worden, en dat ze allen tegen den 15 Novem- zullen geregeld zijn.

Het is een plicht hulde te brengen aan het departement van arbeid, voor de snelle wijze waarop hij dit reuzenwerk heeft tot stand gebracht.

— BOULANGER. — Het was zaterdag 10 jaar geleden dat generaal Boulanger zich op het kerkhof van Elsene voor den kop schoot.

Eenige Parijzenaars zijn zaterdag anjelierbloemen komen neerleggen op het graf van hem, die eens heel Europa in beroering bracht en die nu reeds vergeten is.

Dr Paulin Méry, lid der Fransche Kamer, sprak eene redevoering uit.

Op 10 minuten was alles afgeloopen.

BUITENLAND.

Frankrijk.

Dood van Salsou. — Men meldt uit Cayenne het overlijden van Salsou die verleden jaar in de Avenue du Bois de Boulogne te Parijs, eenen aanslag pleegde op den Shah van Perzië.

— As-tu vu le Tsar ? — Het schijnt dat men die vraag in Frankrijk maar liever niet moet stellen aan de leden van Kamer en Senaat, die den hoogen gast van Frankrijk zijn tegemoet gevaren, ten minste volgens een verhaal door eenen senator in den *Figaro* gedaan.

Er heerschte, zooals men weet, zeer zwaar weer op zee. De omtrent 200 deelnemende parlementsleden waren op eene oude boot gesteken, die gekend is voor haar hevig rollen.

Er was aan boord geene hut of salon waar men zich kon gaan verbergen, wanneer de uitwerking van de zee zich begon te doen gevoelen. Er was geene flesch koolzuurwater, geene waschkom aan boord voor hen die zeeziek werden en wij waren nog geen tien minuten aan boord of reeds waren de drie vierden der opvarenden in dat geval.

Nergens kon men gaan neerzitten, want van de vouwstoelen, de eenige aan boord, kon men natuurlijk bij het hevig slingeren van het schip, geen gebruik maken. Men moest zich, zoo goed vasthouden als maar mogelijk was. In zeer korten tijd was het dek een enkele stinkende poel, waar meer dan vijftig personen, te ziek om zich recht te houden, door elkander lagen.

In dien toestand naderden wij de *Standard*, na drie uren te hebben noodig gehad om den korten weg af te leggen. Zoodra de kapitein beproefde de vaart wat te bespoedigen, kregen wij zooveel water in, dat wij er moesten van afzien. Na bovenmenschelijke pogingen was het mij gelukt de kommandobrug te bereiken. Welk potsierlijk schouwspel daar beneden ! Daar lagen menschen in trossen, bleek als dooden, met bemorste kleeren en sjarpen. Aldus trokken wij voorbij de Russische vaartuigen en dan voorbij de Fransche.

Toen wij naderden rezen de vlaggen in top, de kanonnen donderden, de muzieken speelden de *Marseillaise*, de soldaten groetten en de senateurs sp... En al die menschen op de schepen kregen het schouwspel te zien, dat ik zag. Dat was het Fransche parlement, die bende wilden, zich aan elkander vastklampend, door den zeegang holder de bolder dooreengeworpen op die ellendige galei.

Nooit zal ik het gevoel van woede en schaamte vergeten, dat mij op dat oogenblik aangreep.

— Uit den trein gesprongen. — Op den reizigerstrein die uit Maubeuge naar Parijs vertrekt, waren eenige Belgen met familie.

Te Pont-St-Maxence was een kind uitgestapt en niet in tijds terug in het rijtuig.

De vader sprong uit den trein en werd met verbrijzelde ledematen opgenomen. Hij is na eenige stonden bezweken.

— Tegen de automobielen. — Een boer uit de omstreken van Montauban, heeft twee geweerschoten gelost op eenen automobielgeleider, die een zijner schapen gedood en daarenboven den boer uitgelachen had.

De geleider werd gelukkig niet getroffen, daar het rijtuig buiten schot was eer de boer kon aanleggen.

— Overgroote brand te Roubaix. — 1,550,000 kilos wol vernield. — 6,300,000 fr. schade. — Zondag namiddag, rond 2 1/2 ure, ontstond een overgroote brand te Roubaix.

Het vuur heeft een groot magazijn vernield gelegen in de wijk l'Epeule en bevattende 1,550,000 kilos wol.

De aangerichte schade bedraagt 6,300,000 fr.

Rond middernacht woedden de vlammen het hevigst. De bitte was vreeselijk.

Van het magazijn, dat toebehoort aan de *Société Anonyme des peignages de l'Epeule*, blijven enkel de 4 muren over.

Deze maatschappij heeft 1200 werklieden. Deze zullen gelukkiglijk niet moeten staken. De oorzaak der ramp is niet gekend.

De schade is gedekt door een viertal maatschappijen van verzekering.

Engeland.

Twee kinderen vermoord. — Te Londen heeft eene vrouw haar beide kinderen, een 12jarig meisje en een 10jarige knaap vermoord, door hun met een tafelmes de keel af te snijden.

Men denkt dat de vrouw krackzinnig is.

De oorlog
TUSSCHEN
Engeland en Transvaal

EEN TREIN GESPRONGEN.

Men seint uit Durban aan *Standard* :

Men bevestigt dat verleden zaterdag de Boeren eenen trein deden springen bij Standerton.

6 dragonders zijn gedood, 36 gewond.

***

Nieuwe groote neêrlaag der Engelschen.

118 DOODEN, GEWONDEN EN KRIJGSGEVANGENEN.

Generaal Bruce Hamilton, die volgens een bericht op zoek was naar de Boeren bij Itala, aan de grens van Zoeloeland en Natal, heeft ze werkelijk gevonden.

Maar hij heeft die ontmoeting duur moeten bekoopen.

Een officieel telegram, door het *War Office* ontvangen uit Durban, meldt dat de Engelschen eene bloedige neerlaag hebben geleden bij het fort Itala.

Zij hebben er verloren :

1 *officier en* **11** *man gedood ;*
Majoor CHAPMAN, **4** *mindere officiers en* **38** *man gewond ;*
63 *man vermist.*

Van de vermisten weet men, dat er een groot getal gedood en gewond zijn.

De Engelschen verloren **153** peerden en **82** muilezels, die, volgens hen, onder het gevecht zijn doodgeschoten.

Itala is in de streek van Utrecht, waar over een 10-tal dagen de kolom van majoor Gough door Boeren werd overrompeld en totaal in de pan geslagen.

Indien men weer, evenals voor het gevecht te Utrecht, de helft van de waarheid verzwijgt, dan zullen we eerst binnen eenige dagen de ware cijfers kennen der verliezen.

***

In de Kaapkolonie.

2 KANONNEN BUITGEMAAKT TE TARKASTAD.

Volgens de laatste inlichtingen te Londen ontvangen over het gevecht van Smuts tegen het 17e lansiers, nabij Tarkastad, hebben de Boeren in het Engelsche kamp twee kanonnen veroverd : 1 veldstuk en 1 maxim.

Dit maakt met de 3 kanonnen bij Utrecht, de 2 kanonnen te Vlakfontein en het kanon door Kritzinger veroverd, 8 kanonnen door de Boeren overmeesterd in 4 dagen tijds.

Denkt eens wat het zou zijn, als de oorlog eens niet uit was !....